

Článek – Bilance CO₂

Ziel 3 | Cíl 3

Ahoj sousede. Hallo Nachbar.
2007-2013. www.ziel3-cil3.eu

Europäische Union. Europäischer Fonds für
regionale Entwicklung: Investition in Ihre
Zukunft / Evropská unie. Evropský fond pro
regionální rozvoj: Investice do vaší budoucnosti

Bilance skleníkových plynů pro města a obce (BSP)

Před několika lety se rozhodla společnost ViaRegia o.s. zaměřit se na propagaci obnovitelných zdrojů energie (dále jen OZE) a úspor energií v Euroregionu Nisa – v Trojzemí. Dosavadní zkušenosti sdružení napovídaly tomu, že nejvhodnějším způsobem je prezentování OZE skrze příklady dobré praxe. Takovéto příklady nejen vysvětlí teoretickou stránku problematiky, ale zároveň umožní si věci „osahat“. Nápad přenosu Know-how z Německa nebyl jediný, které sdružení ViaRegia měl. Další potencionální aktivity se zaměřovaly na demonstrační zařízení, či inventarizaci potenciálů OZE, výrobců a plánovačů technologií Euroregionu. To dalo vzniknout projektu EMIX3 (Mix energetických technologií v Trojzemí – www.emix3.eu), kterému se podařilo na svůj provoz získat dotaci z česko-saského programu Cíl3-Ziel3.

V současné době neexistuje nikde v Evropě závazná směrnice, či norma, která by určovala, jakým způsobem, či jakou metodikou by se měly určovat emise skleníkových plynů pro obce a města – neexistují žádné metodické konvence. Existují však zadané úkoly, které vytvořil IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change) – tyto úkoly se shodují i národními inventáři skleníkových plynů. Tu to „metodiku“ je možno vzít a upravit ji tak, aby byla šitá na míru menším správním jednotkám, jako jsou okresy, obce a města.

Jedna takováto metodika byla vyvinuta blízko našich hranic s Německem, v Euroregionu Nisa, na vysoké škole Zittau/Görlitz. Tento nástroj se jmenuje Regional Carbon Footprint – RCF 1.0 (Regionální karbonová stopa). Kromě zadaných úkolů IPCC je RCF upraven tak, aby vyhovoval i daným úkolům UNFCCC - (**United Nations Framework Convention on Climate Change**).

Proč bilance skleníkových plynů?

Bilance skleníkových plynů tvoří základ pro vývoj konceptů k ochraně klimatu. Dodávají hodnotné informace k aktuální situaci a dovolují, při pravidelném zjišťování, i monitoring mitigačních opatření. Ačkoliv znamená zjišťování dat pro BSP nemalé časové a personální výdaje, je kontinuální vypočítávání pro klima relevantních emisí dle jednotné metodiky základem pro účinnou energetickou politiku a politiku ochrany klimatu.

Nevíme-li kde se nacházíme a nestanovíme-li kam se chceme dostat jsou opatření, která uvádíme v život mnohdy nesprávně zaměřená a míjí cíl.

RCF 1.0

Přístup (metodika) RCF umožňuje vytvoření bilance skleníkových plynů pro následující sektory:

- 1 Energie (včetně elektřiny, tepla pro vytápění, doprava)
- 2 Průmyslové procesy a využívání produktu

- 3 Zemědělství, lesnictví a další využívání půdy
- 4 Odpad
- 5 Jiné

Přestože neexistuje žádná konvence metod, byly doposud užívány dva postupy:

- Zdrojová bilance: budou zaznamenány všechny emise v místě vzniku
- Bilance znečišťovatelů: zahrnuje všechny emise, které jsou v bilančním prostoru způsobené antropogenní činností

V RCF se oba tyto přístupy kombinují.

Největší výzvu při vytváření regionálních bilancí skleníkových plynů představuje **získávání dat**. Pokud by měly být ve všech sektorech vypočteny všechny emise, které mají účinek na klima, pak by musely být obstarána rozličná data: od spotřeb energie a tepla, přes užívání obnovitelných zdrojů energie, až po počet zvířat, která vytváří metan při v trávicím procesu. Zkušenosti zpracovatelů ukazují, že mnohá specifická data buďto vůbec neexistují, nebo musí být zpracována různými průzkumnými postupy.

Nedostatek specifických dat je však možné nahradit daty generickými – tedy daty, která platí obecně bez ohledu na konkrétní situaci ve zkoumané obci (např. počet obyvatel vynásobený průměrnou republikovou spotřebou elektrické energie na osobu). Nahrazení specifických dat daty generickými sice omezuje přesnost vypočtené bilance, vylučuje však vynechání některého z pro kalkulaci důležitých okruhů.

RCF nabízí zároveň i možnost pouze tzv. **zjednodušené bilance**. Ta najde své využití především při nedostupnosti dat. Jsou použita především celorepubliková data, tzn. žádná data určující charakter a situaci ve městě, obci. Takovýto výpočet nám ukáže pouze základní řád ve kterém se čísla pohybují, pro přesnější závěry a plánování budoucího vývoje však nemůže být brán jako směrodatný.

Chceme-li snižovat emise skleníkových plynů na úrovni obcí a měst, je nutné znát co nejlépe výchozí situaci. Zjistit, kde doopravdy emise vznikají a stanovit jasný směr, jak tyto omezit na míru chtěnou, reps. únosnou. Ochrana ovzduší a úspory energií budou do budoucna doajista stále častěji opakovanými hesly, je proto dobré zjistit již dnes, jak na tom jsme a jak a za jakých okolností bychom na tom mohli být lépe.